

MUZICĂ ȘI MIȘCARE

Mirela Rizea Marinescu • Mihaela Predoiu

Ana Motora-Ionescu

Clasa a III-a

Deșteaptă-te, române!	3
Prietenii mei, Mara și Radu	6

1 Magia muzicii .....

Competențe:

2.1 Cântarea individuală, în mici grupuri, în colectiv, cu asocierea unor elemente de mișcare și a acompaniamentului instrumental;

3.1 Manifestarea unor reacții, emoții, sentimente sugerate de fragmente muzicale.

Hai, cântați cu toți în cor cu solist și dirijor!	8
Trei pisoai	8
Corect respirăm, bine cântăm!	10
Mare bal	12
În clasă	12
Vocalizăm, apoi cântăm!	13
Vulpea și rața	14
Acum e toamnă, da!	15
Evaluare	16
Lectură facultativă – Wolfgang Amadeus Mozart	17
Eu sunt numai un copilaș	18

2 Atelierul de sunete .....

Competențe:

2.1 Cântarea individuală, în mici grupuri, în colectiv, cu asocierea unor elemente de mișcare și a acompaniamentului instrumental;

3.1 Manifestarea unor reacții, emoții, sentimente sugerate de fragmente muzicale.

Percuția corporală și instrumentală	20
Dacă vesel se trăiește	20
Jucăriile muzicale	22
Bate toba	24
Orchestra jucăriilor	25
Muzicanții	25
Puișorii de găină	27
Evaluare	28
Lectură facultativă – Joseph Haydn	29
Fragment din Simfonia „Surpriza”	30

3 Cântecele copilăriei 31

Competențe:

1.1 Receptarea unor cântece din folclorul copiilor, colinde, a unor lucrări accesibile din patrimoniul cultural, cu sesizarea unor diferențe;

1.2 Sesizarea diferențelor de înălțime și durată între sunete, în audiția unor fragmente muzicale;

3.2 Exprimarea prin mișcări corporale a unor lucrări/fragmente muzicale.

Cântece din folclorul copiilor	32
Melcul supărat.....	32
Cri, cri, cri	33
Iepurașii	33
La pădure.....	34
Hora	35
Lectură facultativă – Timotei Popovici	36
Dansuri populare	37
La joc	37
A-nceput petrecerea	39
Foaie verde busuioc	40
Horă din Banat.....	41
Colinde românești	42
Seară luminată	42
Astăzi s-a născut Hristos.....	43
Vremea e de colindat	43
Plugușor cu șase boi	44
Brăduleț, brăduleț	45
Ritmul	46
Fluturaș, fluturaș	46
Căldărușă plină.....	47
Săniuța.....	49
Ceasul	49
Recapitulare	50
Vulpea și găștele.....	51
Evaluare	52
Lectură facultativă – Ciprian Porumbescu	53

Repertoriu 54

Colindă de Crăciun.....	54
Glasul instrumentelor	55
Mamei	55
Mama	56
Raiul de dincolo de prag.....	56

- ★ – Imagine cu sau fără sunet în manualul digital
- ★ – Film sau animație în manualul digital
- ★ – Activitate interactivă în manualul digital

Vei interpreta corect cântece:

- în colectiv, în mici grupuri și individual;
- însoțind cântarea de bătăi din palme, respectiv din picioare;
- antrenându-te pentru intonarea acestora prin exerciții de respirație, dicție și diverse vocalize.

2.1

Vei interpreta personaje din cântece:

- jucând diferite roluri, folosind măști;
- exprimându-ți sentimentele față de versurile sau melodia intonate.

3.1

joc

bucurie

emoție

melodie

dans

poveste

Hai, cântați cu toți în cor cu solist și dirijor!

Respectă! Mara are acasă o pisică foarte alintată, iar Radu are un hamster și un câine. Dacă cele trei animăluțe s-ar întâlni, ar produce o zarvă la fel de mare ca în cântecul de mai jos. Învață piesa muzicală „Trei pisoi” și te vei amuza interpretând-o!

Cor

Trei pisoi

- după auz -

pisoii ori pisică Solo

1. Trei pi - soi mior - lă - iau, Mi - au, mi - au! Ma - mă Miț! și plân - geau, Mi - au,
 2. Ma - ma Miț mior - lă - ia, Pe pi - soi îi cer - ta,
 3. Trei pi - soi mior - lă - iau, Un pa - puc că - u - tau,
 4. Trei pi - soi țo - pă - iau, Ma - mei Miț po - ves - teau,
 5. Ma - ma Miț sfâ - ră - ia, Pe pi - soi mân - gă - ia,

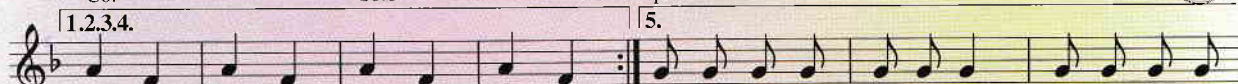
mi - au! Am pier - dut un pa - pu - cel A - ler - gând un șo - ri - cel.
 Voi pi - soi ne - as - tăm - pă - rați, Plă - cin - tu - ță nu mân - cați!
 Pes - te tot am sco - to - cit Și pa - pu - cul l - am gă - sit.
 Pa - pu - ce - lul ho - țo - man S - a as - cuns pe sub di - van.
 La ma - să vă a - șe - zați, Plă - cin - tu - ță să mân - cați.

Cor

Solo

pisica Solo

Mi - au, mi - au, mi - au, mi - au! A - re ma - ma trei pi - soi, sunt co - pii cu -
 pisoi Solo

minți, ca voi, Mi - au, mi - au, mi - au, mi - au!

- De ce crezi că până la urmă mama Miț s-a răzgândit și le-a dat plăcintuță piscoilor?
- Cum procedează părinții tăi atunci când greșești?

REȚINE!

★ Cântarea vocală înseamnă să interpretăm cu vocea o piesă muzicală. Putem să cântăm **în colectiv** (cu întreaga clasă, în cor), **în mici grupuri** și **individual** (ca solist).

★ Este foarte important să preiei întocmai tonul de la **dirijor** și să fii atent la semnalul de început.

VOCABULAR

divan = canapea fără spătar pe care se poate sta sau dormi

dirijor = persoană care dirijează, conduce un cor sau un grup de instrumentiști

Resurse pentru oameni și cărți

1 Privește cu atenție imaginile! Scrie tipul de cântare vocală și numărul imaginii care îi corespunde.

Cântare individuală

Cântare în grup

Cântare în colectiv

2 Citește versurile cântecului „Trei pisoi”, pronunțând clar cuvintele. În acest timp, bate din picior sau din palme pe fiecare silabă recitată. Apoi, interpretează din nou cântecul.

3 **Joc – Pisoi jucăuși**

Lucrează în grup. Formează un semicerc împreună cu toți copiii din clasă. Trei dintre voi vor juca rolul pisoiilor, iar unul pe cel al mamei din cântecul „Trei pisoi”. Cealți colegi vor cânta în cor povestea motanilor. La fiecare strofă, schimbați rolurile și fiți cât mai jucăuși în interpretare!

★ ATELIER DE CREAȚIE

Confectionează o mască de pisoi și adu-o la școală la ora următoare de muzică și mișcare.

- Pune-ți masca și reia jocul „Pisoi jucăuși” alături de colegii tăi.

4 **Joc – Scaunele muzicale**

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, alege un conducător de joc, apoi așezați scaunele din clasă în semicerc. Răspândiți-vă printre ele și interpretați cântecul „Trei pisoi”.

Odată cu semnalul conducătorului de joc, ocupați-vă un scaun!

Atenție! La fiecare etapă a jocului, vor fi cu patru scaune mai puține decât în momentul interpretării voastre. Câștigă copilul care reușește să își găsească mereu loc pe un scaun.

5 **Joc – Dirijorul de serviciu**

Alături de colegii tăi, alege un dirijor care să dea semnalul de începere a cântecului „Trei pisoi”.

- Ce obiect din jurul vostru ar putea înlocui bagheta unui dirijor?
- Interpretați cântecul, conduși de dirijor și de „bagheta” sa.

Respectă! Mara și Radu au făcut un experiment și au interpretat prima strofă din cântecul „Trei pisoi” din poziția ghemuit. Încearcă și tu.

- ★ Privește cu atenție imaginile de mai jos. Dacă vrei să cânti cu ușurință, respectă pozițiile de cântat!

REȚINE!

- ★ Atunci când cânti trebuie să ai o poziție corectă pentru a putea emite clar sunetele și pentru a interpreta cu ușurință o melodie.
- ★ Stai relaxat, în picioare sau așezat pe scaun cu spatele drept, rezemat.
- ★ Când cânti, trebuie să respiri corect: **inspiri** pe nas (tragi aer în plămâni, fără zgomot) și **expiri** pe gură (elimini aerul din plămâni calm și treptat).

VOCABULAR

a emite sunete = a produce sunete

ȘTIAȚI CĂ...

- Uneori, în cântece, locul unde se respiră este marcat printr-o virgulă așezată ca cea scrisă între paranteze (').
- Respirația corectă oxigenează creierul și asigură aerul necesar pentru a emite sunetele muzicale (pentru a cânta).

★ **1** *Joc – Arborele-n vânt*

Imaginează-ți că ești un copac!

- Picioarele tale sunt rădăcinile bine înfipite în pământ. Bate din picioare!
- Brațele tale sunt crengile care se ridică spre cer. Bate vântul și crengile se îndoaie.
- Începe furtuna. În scurt timp, natura se calmează.

Lasă brațele pe lângă corp, ridică umerii cât de sus poți, apoi relaxează-te.

Când ai ridicat umerii ai inspirat sau ai expirat?

★ **2** *Joc – Răcește ceaiul fierbinte*

Lucrează în grup. Ești în cerc alături de colegii tăi. Imaginați-vă că este dimineață și vă grăbiți să ajungeți la școală.

Trebuie să luați micul dejun, iar ceaiul este prea fierbinte. Fiecare dintre voi trebuie să răcească ceaiul printr-o inspirație lungă urmată de expirație controlată, suflând cât mai prelung.

★ **3** *Joc – Stinge lumânările de pe tort*

Lucrează în grup. Formează un cerc împreună cu toți copiii din clasă. Imaginați-vă că este aniversarea fiecăruia dintre voi și că a venit momentul tortului. Stingeți lumânările de pe tort cu o inspirație puternică urmată de expirație forțată, prin scoaterea aerului din plămâni.

★ **4** *Joc – Zboară fulgul*

Lucrează în grup. Așază-te într-un cerc alături de colegii tăi. Luați un fulg și încercați să îl țineți cât mai mult în aer, în mijlocul cercului, suflându-l.

Cronometrați câte minute ați reușit să îl faceți să plutească.

- Cum ai inspirat ca să ai aer pentru a sufla fulgul?
- Când ai suflat fulgul, ai inspirat sau ai expirat?

★ **5** Ca să știi să cânti, trebuie să știi să respiri. De fiecare dată când te pregătești să cânti, poți repeta exercițiul de mai jos, cu ajutorul profesorului.

MUZICĂ ȘI MIȘCARE

Mirela Rizea Marinescu • Mihaela Predoiu

Ana Matora-Ionescu

Clasa a III-a

semestrul
al II-lea

Deșteaptă-te, române!	3
Prieteni mei, Mara și Radu	6

4 Armonia sunetelor .....

Competențe:

1.2 Sesizarea diferențelor de înălțime și durată între sunete, în audierea unor fragmente muzicale;

1.3 Corelarea înălțimilor de note cu notația muzicală;

2.2 Utilizarea notației înălțimilor sunetelor în însușirea unor cântece.

Înălțimea sunetelor muzicale.....	8
Prieteni cântăreți.....	8
Ceartă mare.....	10
Portativul și cheia SOL	13
Sunetul și nota SOL	15
Pe-o crenguță de alun	16
Bună dimineața	17
Sunetul și nota MI	18
Chemarea cucului	19
Cucule, cuculețule	19
Gâză, găză mică	20
Melc, melc, codobelc	20
Sunetul și nota LA	21
Clopoțelul	22
Stă la geam o păsărică	23
Sunetul și nota DO1	24
Dirijorul Do	25
Dormi ușor.....	26
Sunetul și nota RE	27
Doi prieteni.....	28
Ursulețul Martinică	28
De ziua mamei	29
Sunetul și nota FA	30
Cântecul notei Fa.....	31
Fluturaș.....	32
Sunetul și nota DO2	33
Mișcă vântul frunzele	34
Primăvara a sosit	34
Cu mingea.....	35
Ghicitoare	35
Cucu cântă fericit.....	35
Sunetul și nota SI	36
Greierușul	37
Iepuraș, drăgălaș	37
Spune, cum se cheamă floarea	38
Evaluare	39
Lectură facultativă –	
<i>Sunete melodioase: Fluierașul</i>	40

5 Limbajul muzicii 41

Competențe:

Receptarea unor cântece din folclorul copiilor, colinde, a unor lucrări accesibile din patrimoniul cultural, cu sesizarea unor diferențe.

Timbrul	42
Albina.....	42
Jocul ploii.....	43
Nuanțele	44
Ca soldații.....	44
Lui, lui, lui.....	45
Melodie.....	45
Ecoul.....	46
Legătura dintre strofă și refren	47
Învățătoarea.....	47
Bondarul.....	48
Recapitulare	49
Barza.....	49
Glasul florilor.....	49
Cocoșelul.....	50
Evaluare	51
Joc.....	51
Lectură facultativă – Călătorie în lumea viorii	52
Vioara.....	53

Mini-spectacol muzical 54

Gama DO – scenetă muzicală.....	54
Cântecul gamei.....	56

- ★ – Imagine cu sau fără sunet în manualul digital
- ★ – Film sau animație în manualul digital
- ★ – Activitate interactivă în manualul digital

**Vei audia și interpreta cântece, respectiv
fragmente muzicale pentru:**

- a identifica sunetele joase, mijlocii, înalte;
- a arăta cum urcă și coboară linia melodică;
- a imita sunete din natură.

1.2

Vei descoperi:

- noțiunea de portativ și cheia SOL;
- scrierea și intonarea notelor DO1, RE, MI, FA, SOL, LA, SI, DO2.

1.3

Vei exersa citirea și intonarea sunetelor:

- din fragmente de melodii cunoscute;
- din melodii simple cântate în colectiv, în mici grupuri, individual sau în ștafetă.

2.2

Radu și Mara adoră animalele, de aceea interpretează cu plăcere toate cântecele care vorbesc despre viețuitoare. Tu știi vreunul? Învăță cântecul de mai jos și adaugă-l în repertoriul tău de piese muzicale despre animale!

Prietenii cântăreți

- după auz -

Muzica și versurile: Ana Motora-Ionescu

Sus, pe ră-mu - re - le, Cip, ci - rip, ci - rip, Cântă pă - să - re - le;

Cip, ci - rip, ci - rip. Jos, în co - drul ver - de, Ur-șii-n gla - sul lor

Mor - mă - ie în - tru - na: Mor, mor, mor. Cu - cu, cu - cu,

Cip, ci - rip, ci - rip, Cu - cu, cu - cu, Mor, mor, mor.

- Ce sunete emise de viețuitoare sunt în textul cântecului de mai sus? Ție ce sunete din mediul înconjurător îți plac? Imită-le!

★ RETINE!

Într-o melodie, **sunetele** urcă și coboară.

Ele pot fi de înălțimi diferite:

- sunete joase (groase);
- sunete înalte (subțiri);
- sunete mijlocii (nici înalte, nici joase).

★ Cip-cirip!

Sunete înalte
sau subțiri

Cu-cu!

Sunete mijlocii

Mor-mor-mor!

Sunete joase
sau groase

VOCABULAR

melodie = înlanțuire plăcută de sunete muzicale care au înălțimi diferite

Respect pentru oameni și cărți

1 Joc – Prietenii cântăreți

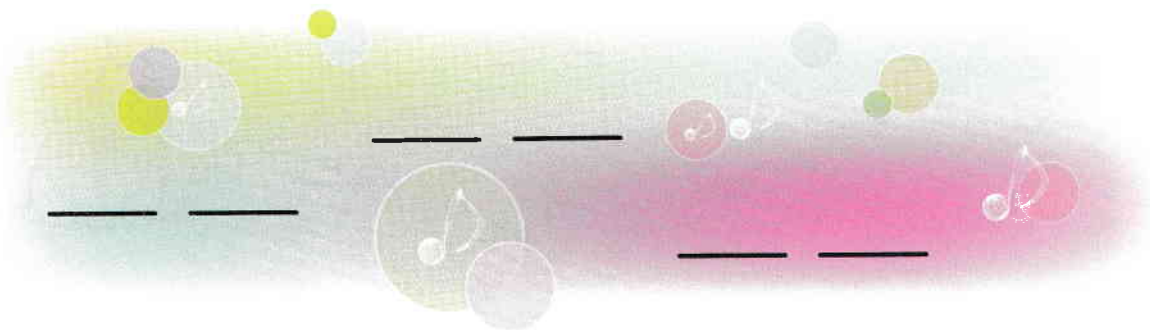
Lucrează în grup. Împărțiți-vă în trei grupe: Vrabiețele, Cucii și Urșii.

Respectați indicațiile de mai jos și distrați-vă în timp ce imitați glasul viețuitoarei reprezentative pentru grupa din care faceți parte.

- Ciripiți ca vrăbiuțele, ridicând brațele.
- Cântați cum cântă cucul, ducând brațele mai jos, drept înainte.
- Mormăiți precum ursul, coborând brațele.

- ★ 2 Transcrie liniile de mai jos și completează silabele: „cip-cirip”, „mor-mor”, „cu-cu”, acolo unde se potrivesc.

★ 3 Joc – Tobe și clopoței

Lucrează în grup. Împărțiți-vă în două grupe: *Grupa clopoțelilor* și *Grupa tobelor*. Interpretați piesa muzicală „Prietenii cântăreți”, sunând din clopoței pe sunetele înalte și bătând la tobe pe sunetele joase.

- ★ 4 Unde auzim în natură sunete înalte sau joase?

Transcrie propozițiile de mai jos, completând spațiile libere.

- Un avion, un rinocer, un elefant produc sunete .....
- Un șoarece, o pasăre, un fluier produc sunete .....
- Copiii și femeile au, în general, voci ....., iar bărbații voci .....

ȘTIATI CĂ...

- În natură, tot ce vibrează și mișcă produce un sunet. Urechea transmite creierului un semnal pe care noi îl interpretăm ca și cum ar fi un **sunet**.
- În jurul nostru, există sunete plăcute auzului și sunete neplăcute acestuia, numite și zgomote.

Urmărește scărița sunetelor de mai jos pentru a vedea cum urcă și coboară melodia din cântecul pe care tocmai l-ai învățat. În timp ce intonezi piesa muzicală „Prietenii cântăreți”, arată cu mâinile mersul melodic întâlnit.

Prietenii cântăreți

★

sus pe ră-mu-re - le re - le cip ci-rip ci-rip cip ci-rip

cân-tă-pă-să-re - le

★

jos în co-drul ver-de ur-sii-n sul lor mor-mă-ie în-tru - na mor-mor-mor

★

cu-cu-cu-cu-cu-cu-cu-cu mor-mor-mor

- ★6 Interpretează „Ceartă mare”, arătând cu mâinile cum urcă și coboară sunetele din acest cântec. Apoi, desenează o scăriță muzicală prin care să reprezinți mersul melodiei de mai jos.

Ceartă mare

- după auz -

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

1. Cear-tă ma-re-n-tre ur-zici, Nu a-puci ni-mic să zici Ți - pă, ur - lă, se ur - zi - că,
2. Au fă-cut a - tâ - ta caz Că sunt verzi de la ne-caz. În bu - că - tă - ri - e - a - cum, —

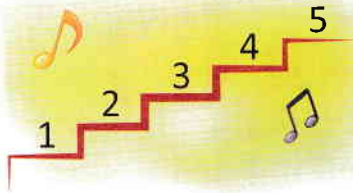
Nu știu lu - mea ce - o să zi - că... Ur - zi - cu - ța cea bă - tră - nă Nu se la - să la cea ju - nă.
Nu e li - niș - te nici - cum. — Le-am bă - gat în a - pă fiar - tă Să le în - tre - rup din cear - tă.

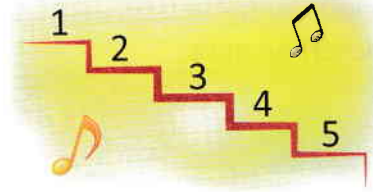
E a - șa de ar - ță - goa - să! Ea se cre - de mai fru - moa - să.
Chiar de nu mai sunt fru - moa - se, E - le sunt foar - te gus - toa - se!

7 Joc – Numărători muzicale

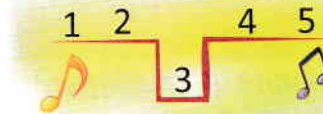
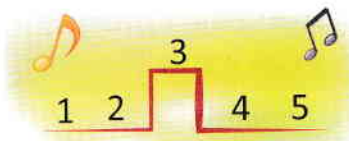
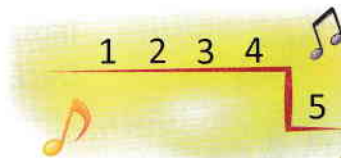
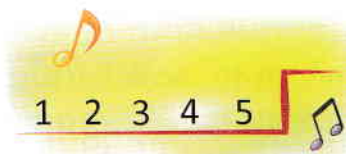
Respecto...
 ★● Numără până la cinci, cântând din ce în ce mai sus:

★● Numără de la cinci, cântând din ce în ce mai jos:

● Numără până la cinci, respectând înălțimea de pe scară a fiecărei cifre:

★8 Joc – Deschide urechea bine!

Lucrează în perechi. Alege un coleg care să reprezinte pe o scăriță dacă cifrele de la 1 la 5, pe care le vei cânta urcă, rămân pe loc sau coboară.

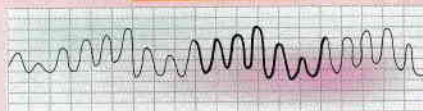
- Numără până la cinci, intonând cifrele pe înălțimea dorită.
- Pentru mai mult amuzament, puteți face schimb de rol.

ȘTIAȚI CĂ...

- Pe măsură ce oamenii înaintează în vârstă, posibilitatea de a recepționa **sunetele înalte** scade.
- Atunci când le aud, câinii sunt deranjați de sunetele înalte.
- În funcție de înălțime, vibrațiile sunetelor au forme diferite.

Sunet fluier

Sunet soprană

Sunet pian

